

системі апарату Міноборони або ж через розподіл повноважень делегує керівництво, спрямування та координацію інституційними спроможностями Міністерства оборони України своєму першому заступнику, заступникам чи державному секретарю, що затверджується відповідним наказом.

Література

1. Про затвердження Положення про Міністерство оборони України: постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 671. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-2014-%D0%BF#n> (дата звернення: 13.02.2023).

2. Питання Міністерства оборони України: наказ Міністерства оборони України від 22.09.2020 № 346. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS34559?an=991> (дата звернення: 13.02.2023).

3. Питання Міністерства оборони України: наказ Міністерства оборони України від 22.09.2020 № 346 (в редакції наказу Міністерства оборони України від 12.04.2022 № 108). URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/mou_2022/108_nm.pdf (дата звернення: 13.02.2023).

УДК 323.1(043.2)

Soloviova A., Doctor of Law,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine

RETHINKING ABOUT RIGHT OF PEOPLE TO SELF-DETERMINATION UNDER THE NEW CONDITION

After the collapse of the Soviet Union, the Socialistic Republics became independent sovereign states but rather formally than practically. The military conflicts in South Ossetia, Abkhazia, and the Transnistrian Moldavian Republic, as well as the ongoing war in Ukraine, have shown that there is still a necessity of reassessment of the role and importance of international political institutions, mechanisms for implementing the rules of international law.

On July 16, 1990, the Verkhovna Rada of the Ukrainian Soviet Socialist Republic adopted the Declaration on the State Sovereignty of Ukraine, which defined the foundations of the state, political, and economic system and emphasized the independence and sovereignty of Ukraine.

The declaration proclaimed the state sovereignty of Ukraine as supremacy, independence, completeness and indivisibility of the power of the Republic.

As of the morning of September 22 Russian Foreign Minister Lavrov said: “Donetsk, Luhansk, Zaporizhzhya and Kherson oblasts (meaning – region) can receive the right to self-determination in accordance with the UN Charter”.

Talking about the referendum and the right to self-determination, I would like to point out the few issues arising in this regard. There have been some

discussions on where the referendum was/wasn't legitimate, or whether people who live in those regions desire to live in a separate republic or become Russian citizens. To my mind, the question that arises here is not "who wants what", or what means had already been used to realise the so-called right to self-determination, but rather the time point when this right is to be claimed and the preceding mechanisms that have to be developed in order to realise this right.

The principle of self-determination defined by the UN does not grant an unlimited right to secession to the population living on the territory of any independent and sovereign state... the right to secession, which is supported or encouraged by a foreign state, contradicts the principle of respect for territorial integrity, on which the principle of equality of states is based".

That is, the right to self-determination can be realized only peacefully, (meaning not during the armed conflict or when the war had already started) and should be realised only by means of bilateral (or multilateral) cooperation of two or several countries if we talk about the desire of people to become part of another state.

This would mean cooperation in regard with the property that had belonged to Ukrainian state, and that should be redeemed by another state to which the territory would belong to.

Another aspect of cooperation in this regard would be creating a mechanism of quitting Ukrainian citizenship while obtaining citizenship of another country. As according to the Constitution of Ukraine, the only sole citizenship is permitted.

According to the Declaration on principles of international law friendly relations and co-operation among state in accordance with the Charter of the United Nations every State has the duty to refrain in its international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Therefore, in the political science and practice of international relations, there is an obvious contradiction between the declared right of peoples to self-determination and the principle of inviolability of borders, which is based on the right of the state to protect its sovereignty and territorial integrity. A universal solution to this conflict has not yet been found, therefore, in each individual case, the international community must take into account unique circumstances and factors in order to be able to distinguish true self-determination from self-determination that serves to cover the act of annexation.

The only possible claim for right of people to self-determination in the current situation of Ukraine may be considered after the restoration of the borders of Ukraine of 1991. That would mean restoring the borders of Ukraine that once were recognised by Russia in December 1991. Taking into

consideration any results of the referendums that have been held since 2013 would create an illegal precedent of realisation of right to self-determination. Thus, this would make sense, even taking into account that some of Crimeans (or even the majority of them) tend to have anti-Ukrainian sentiments and recognise themselves as citizens of Russia.

And last but not least this approach would require the development of clear mechanisms, formalized in the relevant institutional norms, which would act as a guarantor of the national integrity of the state and the full realization of the right to self-determination of its people. At this time, I mainly focus on the timepoint, so to say on “When the right to self-determination has to be realised”. The question “how it should be realised” is the question that comes next, which is still work in progress.

УДК 341.233.1(043.2)

Стародубова О.А., к.ю.н.,
Державний університет інфраструктури та технологій,
м. Київ, Україна

ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ВИД ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ

Поняття парламентського контролю доцільно виводити шляхом аналізу різних його визначень. Досліджуючи це базове поняття, ми тут не ставимо за мету проведення його ґрунтовного аналізу з виведенням власних відповідних визначень. Окреслимо найбільш поширені точки зору на поняття «парламентський контроль», на базі яких встановимо загальні ознаки, які буде покладено в основу поняття «парламентського контролю».

Говорячи про визначення парламентського контролю, слід зауважити, що в науковій літературі пропонуються різноманітні точки зору щодо його змісту. Так, І. К. Залюбовська відзначає, що парламентський контроль – це така правова форма діяльності Верховної Ради України, юридична природа якої зумовлена тим, що парламент у цілому, його органи і народні депутати перебувають в умовах, коли вони мають безпосередньо використовувати норми права для реалізації конкретних юридичних завдань з аналізу діяльності органів виконавчої влади та їх посадових осіб на предмет її відповідності законодавству України. В. М. Шаповал вважає, що парламентський контроль – це діяльність парламенту, його органів та посадових осіб, а також інших державних органів і посадових осіб, з відповідною метою функціонально поєднаних з парламентом у здійсненні повноважень контролю за виконавчою владою,